

ELŐSZÓ

Tanulmánykötetünk a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete XXIII. kongresszusához kötődik. A kongresszus 2013. március 26. és 28. között Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán zajlott le. A szervezés és a lebonyolítás a kar három intézete és nyolc tanszéke oktatóinak és hallgatóinak bevonásával történt; a fő szervezők az Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék részéről a kötet tanárszerkesztői voltak.

Kétrészes kiadványunk címe azonos a kongresszus címével és központi témájával: **NYELV – TÁRSADALOM – KULTÚRA. Interkulturális és multikulturális perspektívák.** A kiadvány a kongresszuson elhangzott előadások tanulmányok formájában megírt változatát: a hat plenáris előadásból, valamint a szekció-előadások bő válogatásából készült cikkeket, tanulmányokat tartalmazza. Az első (nyomatásban is megjelenő) részben 38, a második részben további 79 írás szerepel. Ez utóbbiak a nyomtatott kötet CD-mellékletén olvashatók, amely a kongresszus teljes anyagát tartalmazza.

A nyomtatott kötet nyitó részében a plenáris előadásokból készült írásokat olvashatjuk. Székely Gábor emlékbeszéde az ünnepélyes megnyitón hangzott el a MANYE 2012-ben elhunyt tiszteletbeli elnökéről, Szépe Györgyről, amelyben a szerző Szépe György kiválóságát – rendhagyó módon – esetleges hibáiból bontotta ki. Földes Csaba *A posztmodern és a különbözőség: Kultúra, interkulturalitás és hibriditás – mint kulcsszavak a nyelvészetben* című írásában az alapfogalmak tisztázásán túl a kultúrák és a nyelvek, illetve a nyelvi kultúrák egymásra hatását tárgyalja számos érdekes nyelvi példán keresztül. Frank Tibor *Világangol* című tanulmánya az angol világnyelvvé válásának okait, terjeszkedésének méreteit mutatja be, valamint azt, hogy hogyan hat ez a folyamat az egyes nemzeti nyelvekre és kultúrákra, illetve magára az angol nyelvre. Hidas Judit *Interkulturális kommunikáció – multikulturális kontextus* című írásában a mai világ gazdasági és társadalmi jellemzésére, átalakulási folyamataira használt legfontosabb terminusokat tárgyalja, beleértve a közöttük meglévő átfedéseket, tisztázatlanságokat is. Kiss Jenő *Gondolatok egy mindenkor időszerű kérdéskörrel* címmel a nyelv, a nyelvhasználat és a társadalom összefüggését tekinti át a nyelvtudomány alapkérdéseinek szemszögéből, különösen az alkalmazott nyelvészet, illetve az ún. hasznos nyelvészet nézőpontjából. Kövecses Zoltán *A metaforahasználat (társadalmi-kulturális) kontextusa* című tanulmányában a metaforák kérdéskörét a kognitív megközelítés szempontjából vizsgálja, magyar és angol példaanyag alapján.

A szekció-előadásokból készült írásokat mind az első, mind a második részben tematikus csoportokban közöljük. Ezek a tematikus csoportok nem felelnek meg teljes egészében a kongresszusi szekcióknak, és a két részben vannak egymástól eltérő tematikus

csoporthoz is. Ennek egyik oka az, hogy a nyomtatott kötetben (a túlzott széttagozottságot kerülendő) nem volt mód arra, hogy a kongresszuson szereplő mind a 13 szekció külön-külön is megjelenjen. (*A magyar mint idegen nyelv oktatása* szekció önállóan azért sem szerepel, mert a szekcióhoz kötődő írások jó része – nagyobb terjedelemben – a *Hungarológiai Évkönyv*ben jelenik meg; ebből a szekcióból csak néhány tanulmány rövidebb változata került bele a kötetünkbe.) Másrészt azoknak a tematikus egységeknek a címét, amelyek több résztémából is tartalmaznak írásokat, igyekeztünk a bennük szereplő cikkek témáihoz igazítani.

Ebben a rövid előszóban a két rész minden (összesen 111) szekció-előadásból készült cikkéről – terjedelmi okokból – tartalmilag nem tudunk külön-külön beszámolni, így csak az egyes tematikus egységeket soroljuk fel. Az első és második részben is megjelenő témák: *Anyanyelv és idegen nyelv, nyelvoktatás; Pragmatika, szemantika, grammatika; Fordítástudomány; Szociolingvisztika*. Emellett az első rész további témái: *Kultúra, közösség, kommunikáció és Terminológia*, a második részben pedig a következő témacsoportok jelennek meg: *Lexikológia és lexikográfia; Névtan; Nyelv és kultúra, kommunikáció, interkulturalitás; Média és nyelv; Weblapok, közösségi hálózatok és nyelv, számítógépes nyelvészet*. Köszönöm minden szerzőnek együttműködő munkáját, hozzájárulását a szerkesztési folyamathoz. (A szerzők betűrendes listáját, intézményüket és elérhetőségüket a nyomtatott kötet végén közöljük.)

Köszönöm továbbá lektoraink, Antalné Szabó Ágnes, Bartha Csilla, Boócz-Barna Katalin, Csepregi Márta, Cs. Jónás Erzsébet, Farkas Tamás, Feldné Knapp Ilona, Fóris Ágota, Gósy Mária, Hámori Ágnes, Hattyár Helga, Heltai Pál, Illés Éva, Károly Krisztina, Kis Ádám, Klaudy Kinga, Kontráné Hegybíró Edit, Koutny Ilona, Kugler Nóra, Ladányi Mária, Tóth Etelka, Szili Katalin, Vladár Zsuzsa, valamint szerkesztőtársaim, Vladár Zsuzsa és Hrenek Éva gondos munkáját. Külön köszönöm Klaudy Kinga MANYE-alelnöknek a szerkesztőknek nyújtott hasznos tanácsait és segítségét.

A résztvevők visszajelzései alapján az ELTE BTK-n megrendezett XXIII. MANYE-kongresszus hasznos és jó hangulatú rendezvény volt. Reméljük, a kongresszusi kiadványból árnyalt kép rajzolódik majd ki a kongresszus tartalmi munkájáról is. Jelen kiadványunk mellett olvasóink figyelmébe ajánljuk a kongresszus honlapját is (<http://manyexxiii.elte.hu/index.htm>), amelyen a kongresszusi anyagokat (többek között a programot, az absztraktfüzetet és a kongresszuson készült fényképeket is) meg lehet tekinteni.

Budapest, 2014. március 26.

Ladányi Mária
(a szerkesztők nevében)